

1. Malazgirt Savaşı'ndan kısa bir süre sonra Anadolu'nun büyük bir kısmı Türklerin eline geçti. Horasan'da kendilerine yurt bulamayan konar-göçer Oğuz boyları dalga dalga Anadolu'ya gelmeye başladı. Bu Oğuz boyları Büyük Selçuklu Devleti tarafından Anadolu'nun belirli bölgelerine planlı bir şekilde yerleştirildi. Ardından kurulan ilk Türk beylikleri ve Türkiye Selçukluları ile Anadolu'da Türk hâkimiyeti kalıcı hâle geldi.

Buna göre;

I. Malazgirt Savaşı Anadolu'nun Türkleşmesi bir dönüm noktası olmuştur.

II. Oğuz boylarını Anadolu'ya Büyük Selçuklu Devleti göndermiştir.

III. Türkiye Selçuklu Devleti Batı Anadolu'da kurulmuştur.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

2. XI. yüzyıl başlarında Anadolu'nun tamamına hâkim olan Bizans, Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'daki üstünlüğünü kaybetmeye başlamıştı. Bizans İmparatorluğu'nda sık sık yaşanan taht kavgaları merkezî otoriteyi zayıflatmıştı. Ayrıca civar bölgelerdeki Ermeni ve Gürcülerle sık sık yaşanan siyasi sorunlar Bizans İmparatorluğu'nu yıpratmıştı. Diğer yandan Bizans-Sasani savaşları yüzünden Anadolu tahribata uğramış, halkın can ve mal güvenliği kalmamıştı. Ticaret yolları güvenliğini kaybetmiş, tarımsal üretim iyice azalmıştı.

Buna göre;

I. Bizans Sasanilerle savaş halindedir.

II. Bizans'ın Anadolu hakimiyeti tehlikededir.

III. Anadolu'da ekonomik faaliyetler risk altındadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. XI. yüzyıl başlarında Anadolu'nun tamamına hâkim olan Bizans, Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'daki üstünlüğünü kaybetmeye başlamıştı. Bizans-Sasani savaşları yüzünden Anadolu tahribata uğramış, halkın can ve mal güvenliği kalmamıştı. Ticaret yolları güvenliğini kaybetmiş, tarımsal üretim iyice azalmıştı. Halk daha güvenli gördüğü birtakım kalelere sığınmışsa da, buralarda da hayat şartları her geçen gün zorlaşmıştı. Anadolu'da yaşayan Ermeniler, Süryaniler ve Rumlar ise Bizans'ın ağır vergilerinden ve baskılarından bunalmışlardı. Dolayısıyla Anadolu'da tam bir otorite boşluğu vardı. Tüm bu sebepler Türklerin Anadolu'yu yurt edinmelerini kolaylaştırmıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda

aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

A) Bizans-Sasani savaşları Anadolu'yu

etkilemiştir.

B) Bizans halka ağır vergiler koymuştur.

C) Tarımsal üretim zayıflamıştır.

D) Ermeniler ve Süryaniler Bizans'a bağlılığını sürdürmektedir.

E) Anadolu'da bir otorite boşluğu oluşmuştur.

4.

-Bizans-Sasani savaşları yüzünden Anadolu tahribata uğramış, halkın can ve mal güvenliği kalmamıştı.

-Ticaret yolları güvenliğini kaybetmiş,

-Tarımsal üretim iyice azalmıştı.

-Halk daha güvenli gördüğü birtakım kalelere sığınmışsa da, buralarda da hayat şartları her geçen gün zorlaşmıştı.

-Anadolu'da yaşayan Ermeniler, Süryaniler ve Rumlar ise Bizans'ın ağır vergilerinden ve baskılarından bunalmışlardı.

-Dolayısıyla Anadolu'da tam bir otorite boşluğu vardı.

Yukarıda Türklerin Anadolu'yu yurt edinmelerini kolaylaştıran etkenler sıralanmıştır. Bu etkenler düşünüldüğünde aşağıdaki hangi alanda bir eksiklik olduğu söylenemez?

- A) Siyasi
- B) Ekonomi
- C) Toplumsal
- D) Kültürel
- E) Güvenlik

5. Danişmentliler siyasi varlıkları boyunca Anadolu'nun Türkleşmesine ve İslamlaşmasına büyük katkı sağladılar. Hâkim oldukları bölgelerde bilimi ve sanatı geliştirdiler. Tokat'ta inşa ettikleri Yağıbasan Medresesinde birçok ilim insanının yetişmesine katkıda bulundular. Mimari alanda birçok eser inşa ettiler. Bu eserlerden bazıları; Tokat'ta Yağıbasan Medresesi, Kayseri'de Ulu Cami, Amasya'da Hilafet Gazi Kümbeti'dir.

Buna göre;

I. Danişmentliler Anadolu'da kurulan ilk Türk devletidir.

II. Anadolu'da medreseler kurulmuştur.

III. Anadolu Türkleşme ve İslamlaşma meydana gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. İlk Türk denizcisi olarak kabul edilen Çaka Bey, Bizans'a karşı başarılı mücadeleler sergiledi. Bu mücadelelerinin birinde Bizans'a esir düştü. Ancak Çaka Bey, bir fırsatını bularak Bizans'ın elinden kaçmayı başardı ve İzmir'e gelerek burada kendi adıyla beyliğini kurdu (1081). Bölgede kısa sürede büyük bir donanma oluşturarak Midilli, Sakız ve Rodos adalarını fethetti. Bir süre sonra İstanbul'u kuşatmak için Peçenek Türkleri ve Türkiye Selçuklu Devleti ile ittifak oluşturdu. Ancak Bizans, Türkiye Selçuklu hükümdarı ve aynı zamanda Çaka Bey'in damadı olan I. Kılıç Arslan'ı Çaka Bey'e karşı kışkırttı. Bizans'ın oyununa gelen I. Kılıç Arslan, Çaka Bey'i öldürttü.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çaka Bey ilk Türk denizcisi kabul edilir.
- B) Çaka Bey Bizans'ın hedefi olmuştur.
- C) Çaka Bey ege denizinde faaliyette bulunmuştur.
- D) Çaka Bey Peçenek Türklerindendir.
- E) Çaka Bey I. Kılıç Arslan'la akrabadır.

7. Süleyman Şah, Anadolu'da merkeziyetçi bir devlet kurmak istedi. Anadolu'da dağınık hâlde bulunan Türkleri tek çatı altında birleştirmeye çalıştı. Fetihler sırasında birlikte hareket ettiği Türk boylarını Bizans sınır boylarına yerleştirdi. Ancak bir süre kardeşi Mansur'un çıkardığı ayaklanma ile uğraştı. Ayaklanmayı Büyük Selçuklu Sultanı Melik Şah'ın gönderdiği kuvvetlerle bastırdı. Bu olaylardan sonra Melik Şah gönderdiği bir fermanla Anadolu Sultanlığını Süleyman Şah'a verdi. Böylece İznik merkez olmak üzere Türkiye Selçuklu Devleti kurulmuş oldu (1077).

Buna göre;

I. Süleyman Şah iç sorunlarla uğraşmıştır.

II. Türk boyları fetihlerde görev almıştır.

III. Türkiye Selçuklu Devleti bağımsız bir devlettir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Miryokefalon Zaferi sonucunda:

- Bizans'ın Anadolu'yu Türklerden geri alabilme umutları sona erdi.

- Anadolu kesin olarak Türk yurdu oldu. Bu tarihten sonra Anadolu'ya Türkiye denmeye başlandı.

- Türklerin batıya ilerleyişi hızlandı. Batı Anadolu'da Türk nüfusu arttı.

- Anadolu'daki ticaret yollarının denetimi büyük ölçüde Türkiye Selçuklu Devleti'ne geçti.

Buna göre;

I. Türkler Anadolu'da kalıcı olduklarını göstermişlerdir.

II. Bizans Anadolu'dan tamamen atılmıştır.

III. Türkler ekonomik olarak güçlenmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Oğuz Yabgu Devleti'nin son dönemlerinde bu devletin subaşı olan Selçuk Bey, Oğuz Yabgusu ile anlaşmazlığa düştü. Kendisine bağlı Kınık boyu ile Cend Bölgesine göç etti (960). Burada boyu ile Müslümanlığı kabul etmelerinden sonra Oğuzlara Türkmen denildi. Oğuzların İslamiyet'i kabul etmesi, İslam tarihi bakımından olduğu kadar Türk tarihi açısından da bir dönüm noktası oldu. Sonraki dönemlerde Selçuk Bey'in torunları Tuğrul ve Çağrı Beylerin önderliğindeki Oğuz Türkmenleri Horasan'da Büyük Selçuklu Devleti'ni kurdular.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Selçuk Bey subaşılık yapmıştır.
- B) Büyük Selçuklu Devleti'ni Kınık boyu kurmuştur.
- C) Oğuzlar İslamiyet'i kabul etmiştir.
- D) Selçuk Bey yabgu iken İslamiyet'i kabul etmiştir.
- E) Tuğrul Bey Selçuk Bey'in torunudur.

10. Anadolu'da hâkimiyet kuran Türkiye Selçuklu Devleti, eski Türk devlet gelenekleri ve özellikle de Büyük Selçuklu Devleti'nin idari yapısını örnek aldı. Türkiye Selçuklularında devletin başında Selçuklu ailesinden gelen bir "sultan" bulunurdu. Sultan unvanı yanında hükümdarlar "keyhüsrev, keykavus, keykubat" gibi Farsça unvanlar da kullanırlardı. Hükümdarın görevi halkın mutluluk ve refahını sağlamak, ülkeyi adaletli bir şekilde yönetmek, orduya komuta etmektir. Türkiye Selçuklularında, devlet hükümdar ailesinin ortak malı olarak kabul edilir ve şehzadeler arasında paylaştırılırdı. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, devlet işleri "Divân-ı Saltanat"ta (Büyük Divân) görüşülürdü. Her türlü konu divanda değerlendirilerek karara bağlanırdı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti Gaznelilerden etkilenmiştir.
- B) Türkiye Selçuklu hükümdarları sadece sultan unvanını kullanmıştır.
- C) Türkiye Selçukluları Devlet teşkilatında Farsçanın etkisi vardır.
- D) Selçuklu şehzadeleri sancaklara gönderilmiştir.
- E) Türkiye Selçuklu Devletinde merkezi yönetim güçlendirilmiştir.

11. Türkiye Selçuklu Devleti'nde merkezi yönetimin dışında ülke idari yönden eyaletlere ayrılmıştı. Eyaletlerin başında "emir" denilen askerî vali bulunurdu. Önemli eyaletlere şehzadeler "melik" unvanıyla atanırlardı. Şehirlerin güvenliğinden "subaşılar" sorumluydu. Bizans ve Ermeni sınır bölgelerini ise "Uç Beyleri" yönetirdi. Uç beyleri sınırları korumanın yanında, düşman ülkelere akınlar düzenler, sultan ile sefere çıkarlardı.

Buna göre;

I. Türkiye Selçuklu Devleti'nde merkezi otorite güçlendirilmiştir.

II. Hanedan üyeleri taşrada görev yapmıştır.

III. Türkiye Selçuklu Devleti'nde sınır güvenliği sağlanmıştır.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Türkler Anadolu'ya Malazgirt Meydan Muharebesinden sonra yerleşmiş ve bu bölgede değişik devletler kurmuşlardır. Bunun üzerine Bizans ve Haçlılar harekete geçmiş ve Türkleri Anadolu'dan atmak ve kutsal yerleri ele geçirmek için harekete geçmişlerdir.

Yukarıdaki açıklamaları dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisi en son meydana gelmiştir?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu
- B) Danişmentlilerin kuruluşu
- C) Haçlı Seferleri
- D) Saltukluların kuruluşu
- E) Köseadağ Savaşı

13. Arslan Yabgu'nun torunu Süleyman Şah, 1077 yılında Hristiyanlar için oldukça önemli olan İznik'i ele geçirmiş ve başkent yaparak Türkiye Selçuklu Devleti'ni kurmuştur. Adana, Tarsus ve Antakya'yı fethederek Suriye bölgesine yönelen Süleyman Şah, 1086 yılında Antakya yolunda Suriye Selçuklu Meliki Tutuş ile mücadele sırasında ölmüştür

Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Süleyman Şah, Büyük Selçuklu Devleti'nin kurucularıyla akrabadır.
- B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin ilk başkenti İznik'tir.
- C) Süleyman Şah devletini Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurmuştur.
- D) Süleyman Şah Suriye'de fetihler yapmıştır.
- E) Suriye Meliki de Selçuklu ailesindendir.

14. Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecinde Türkler, Anadolu'da Bizans ve Haçlılar ile mücadele ederken doğuda da Moğol tehlikesi belirmiştir. Anadolu'nun Moğol işgaline uğraması ihtimaline karşı bazı tedbirler alan I. Alâeddin Keykubad; Konya, Kayseri ve Sivas gibi şehirlerin surlarını ve sınır kalelerini yeniden inşa ettirmiştir. Ayrıca I. Alâeddin Keykubad, Abbasi halifesinin Moğol tehlikesine karşı yardım isteğini geri çevirmemiş ve Bağdat'a 5 000 kişilik bir kuvvet göndermiştir.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu Türkleşmiş ve İslamlaşmıştır.
- B) Türkler Bizans'la mücadele etmiştir.
- C) Türkler Haçlılarla mücadele etmiştir.
- D) Moğol tehlikesine karşı önlemler alınmıştır.
- E) Haçlılar Batı Anadolu'yu ele geçirmiştir.

15. Anadolu'daki Moğol Dönemi; Köseadağ yenilgisi ile başlamış ve Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu sonrasına, yaklaşık 1340'lara kadar sürmüştür. İran kökenli olan Selçuklu devlet adamları, devlet idaresinde Moğol temsilcisi gibi davranırsa da Türkmen beylerinin direnişi, bölgedeki Moğol gücünün kırılmasında etkili olmuştur.

Buna göre;

- I. Anadolu Moğol egemenliği altına girmiştir.
- II. Anadolu'da Moğol egemenliği Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunda sona ermiştir.
- III. Türkmen beyleri Moğollara direnmiştir.
- IV. Selçuklu devlet idaresinde İran kökenliler çalışmıştır

Yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) I, III ve IV

16. Moğol baskısından bıkan Pervane, Memlûklü Sultanı Baybars'ı Anadolu'ya davet etmiştir. Daha önce 1260'ta Ayn-ı Calut Muharebesi'nde Moğolları yenen komutanlardan olan Baybars gerek Pervane'nin gerekse diğer Anadolu beylerinin davetine uyarak Anadolu'ya girmiş ve 15 Nisan 1277'de Elbistan Savaşı'nda Moğolları mağlup etmiştir.

Yukarıdaki açıklamalardan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti Moğollara karşı dışarıdan yardım istemiştir.
- B) Ayn-ı Calut Savaşı'nda Moğollar Memlûklere yenilmiştir
- C) Moğollar Memlûklere iki defa yenilmiştir.
- D) Anadolu Beyleri Baybars'a destek vermiştir.
- E) 1277'de Baybars Moğolları yenilgiye uğratmıştır.

17. Moğol İstilasası sonrasında Türkmenlerin Anadolu'ya göçleri daha da yoğunlaşmıştır. Bölgenin sosyal, iktisadi, dinî ve idari yapısında önemli değişikliklere neden olan Türkmen göçleri, Anadolu'daki sosyal ve politik hayatı derinden etkilemiştir. Batı yönünde ve dalgalar hâlinde ilerleyerek Anadolu'ya giren Türkmenler, Anadolu'nun batısında Bizans ve doğusunda da Moğollarla mücadelede çok önemli vazifeler üstlenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalardan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Moğol istilasası Anadolu'ya göçü hızlandırmıştır.
- B) Anadolu'da Türk nüfus yoğunluğu artmıştır.
- C) Anadolu'nun politik ve sosyal hayatında değişiklikler olmuştur.
- D) Bizans Anadolu'da etkin olmaya başlamıştır.
- E) Türkler Bizans ve Moğollarla savaşmıştır.

18. Türkiye Selçukluları, Anadolu'da yaşayan gayrimüslimlere, Müslüman halka bir zarar vermedikleri sürece müsamaha ile davranmışlardır. Bizans'ın baskısından bıkan Hristiyanlar artık Türklerin hâkimiyeti altında yaşamaktan memnun olmuştur. Selçukluların Anadolu'da sağladığı huzur ortamı, bölgedeki farklı din ve kavimlerin uyum içinde yaşamalarını ve ortak bir kültürün ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Buna göre,

- I. Hristiyan halk Bizans'ın idaresinden memnun değildir
- II. Hristiyan halk Müslümanlara zarar vermektedir
- III. Türkiye Selçukluları Süryanilerin inançlarına müsamaha ile bakmaktadır
- IV. Selçuklu yönetiminde farklı din ve inançlar huzur içinde yaşamaktadır.

yargılarından hangilerinin doğru olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız IV
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV
- E) I, III ve IV

19. Bizans, Haçlı Seferleri sayesinde nefes alma imkânı bulmuş ve ömrünü uzatmıştır. Doğu ile Batı dünyası arasındaki ilişkileri arttıran Haçlı Seferleri, Akdeniz kıyılarındaki limanların önemini artırmıştır. Doğu dünyasını ve İslam medeniyetini yakından tanıma imkânı bulan Haçlılar; barut, kâğıt, matbaa, pusula gibi teknik buluşları Avrupa'ya taşımış ve bu buluşlar Avrupa medeniyetinin gelişmesine büyük katkı sağlamıştır.

Buna göre;

- I. Haçlı Seferleri Bizans'a zaman kazandırmıştır
- II. Akdeniz limanları canlanmıştır
- III. Doğu-Batı ilişkileri zayıflamıştır
- IV. Avrupa medeniyeti İslam Medeniyetinden etkilenmiştir

yargılarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) IV ve V
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

20. II. ve III. Haçlı Seferleri sırasında Selçuklular, Haçlılar ile mücadelelerini başarıyla sürdürmüş ve Anadolu'nun Türkleşme sürecini devam ettirmiştir. Haçlılar, başta Kudüs olmak üzere ele geçirdikleri Urfa, Antakya ve Trablus gibi şehirlerde krallık, prenslik ve kontluklar kurmuşsa da yaklaşık iki asırlık bir mücadele sonucunda Müslümanlar bu toprakları yeniden fethetmiştir.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Türkiye Selçukluları Haçlılarla başarılı mücadele vermiştir.

B) Anadolu'da Türkleşme süreci devam etmektedir.

C) Haçlılar Anadolu'da siyasi oluşumlar kurmuşlardır

D) II. ve III. Haçlı Seferleri Anadolu üzerinden yapılmıştır

E) Bizans Devleti Haçlılarla işbirliği içindedir